

Jak jsem stavěl kamion

1/ Proč

Amatér vymyslel, že by bylo dobré, abychom navázali na minulost, kdy jsme byli jedním z pořadatelů závodu seriálu Morava Open a přemluvil mě, abych se přijel podívat na závod v Mariánském údolí, kde promotér seriálu Jarda Švanda se svými kolegy plánovali ročník 2020. Krátce jsme pohovořili, odhlasovali a Amatérův záměr se stal skutečností.

Během noční cesty domů mi došlo, do čeho jsem se to uvrtal. Pokud my budeme pořádat závod tohoto seriálu, pak je nutné, abychom i my jezdili na zbylé závody, to je obvyklé a je to slušné. Jenže já mám doma jen auto na G-12 a možná ještě tak historický podvozek na formuli, a ten je Pavlíčkův a starý jak svět. O kamionu ani nemluvíme, tam nemám vůbec nic a popravdě řečeno, tahle kategorie mě doteď přišla jako největší úchylka slotracingu, kterou znám.

Nějakou dobu jsem nad tím přemýšlel a vyšlo mi z toho následující – formule mě jako auta nikdy nebraly, ani jako žák/junior jsem je nikdy neměl v oblibě a ani jako velká auta mě neberou, ale abych na závodech nekoukal z okna, když s nimi ostatní závodí, pořídím si ji, ale způsobem co možná nejméně zatěžujícím. Přeloženo do češtiny, objednal jsem si kompletní šasi u Frankieho, kastli dodal Radek a abych se s ní nadřel co možná nejméně, zvolil jsem zbarvení Caterham, tedy čistě zelená se sadou samolepek od Pavla Flaisiga. Motorů mám doma plno, data k motoru dodal Amatér, podobně jako ke kolům. Vyřešeno.

Pak ale přišel na řadu kamion. V Mariánském údolí jsem si prohlédl, s čím kdo jede a jak to má postavené. Stav techniky mě moc neoslovil, jednotně je aplikován podvozek CS-BP, který mám z dob mého návratu k SRC z let 1995-1996 zapsán jako asi největší omyl v čs. slot-racingu. Možná ho někdy někdo naladil tak, aby byl sjízdňý, mě se to ale opravdu nikdy nepodařilo. Takže žádné nadšení, ale pak jsem si přečetl pravidla pro stavbu kamionu a situace se rázem změnila – v pravidlech je k podvozku kamionu toto:

- jsou povoleny **libovolně upravené** podvozky CS-BP a podvozky určené pro kategorii PR/24. Taktéž je možno použít i podvozek „N“ nebo Honda.

Líbila se mi totiž formulace **libovolně upravený**. Ono jde o to, že poslední asi tři roky vyrábím podvozky pro makety a ty jsou svými požadavky blízké tomu kamionu – vysoké těžiště, velký průměr kol, větší světlost atd., tedy jsem si řekl, že ty zkušenosti, které jsem u maketových podvozků nasbíral, převedu do šasi kamionu, a to byla výzva. Původní záměr byl ten, že si ten podvozek koupím a upravím, ale k mému překvapení jsem se dozvěděl, že ho nikdo neprodává. Dostal jsem rady typu: „on snad Jirka říkal, že něco má „nebo „to musíš obvolat lidi, jestli to někdo nemá v šuplíku „. Když uvážíme, že se jedná o seriál, který je mistrovstvím republiky, je to poněkud zarážející, ale jsme v Čechách, tedy přesněji na Moravě, že.

2 /Jak

O to větší výzva to byla. Variantu nákupu jsem vypustil a rozhodl se šasi kompletně nově vyrobit. Doktorovi jsem sebral jeho kamion, slíbil, že ho nerozletuji, k tomu Jirka Nováček dodal nějaké výkresy a začal jsem drtit Autocad. Šasi je v principu jednoduché, tedy základní tvary moc práce nedaly, ale vedlejším produktem mého úsilí bylo několik zjištění. Tak zaprvé, myslel jsem si, že to šasi primárně vzniklo u Michala Radkoviče, ale byl jsem vyveden z omylu, podle informace od Zdeňka Beneše je

autorem Luděk Piskač z Plzně, odkud se až následně dostalo k Michalovi a ten zařídil výrobu stavebnice, kterou pak prodával např. Petr Ilgner (od něho jsem to šasi v letech 1995-96 měl já). Za druhé, existují dvě varianty toho podvozku, dlouhá a krátká. Rozdíl je ve výšce lichoběžníka, který tvoří přední část ocelového rámu. Krátká verze má výšku 76 mm, ta dlouhá 78 mm. Delší auto by asi bylo lepší, ale pro kamion to není kritické, lze řešit posunem držáku vodítka nebo osazením držáků ložisek zadní nápravy. Vše totiž limituje rozměr karoserie.

Za třetí, poučil jsem se ohledně řezání barevných kovů laserem. Řežu ve dvou firmách, v té první jsem pro ně člověk z ulice, v té druhé jsou vztahy více přátelské, jednak majitel té firmy dělal autíčka před mnoha lety na vojně, dokonce mi přinesl ukázat archivní kufr s funkčními maketami z té doby a mluvil o tom, že si na útvaru dokonce postavili autodráhu (!). Technici v této firmě jsou navíc tak trochu povahou vývojáři a tedy mají pochopení pro technologické výstřelky, jakými je řezání z tenké pérové oceli a k tomu velmi malých dílů.

Rozhodl jsem se nechat vyřezat bočnice z fosforbronzového plechu. Když jsem s tím přišel do té první firmy, bez skrupulí mě rovnou vyhodili. V té druhé firmě se hluboce zamysleli a vyrazili s myšlenkou, zda ten fosfor v tom plechu nezpůsobí požár stroje při řezání, ale pak si zjistili, že fosforu je v tom plechu jen stopové množství a řekli, že to risknou. Ale současně mě upozornili, že povrch plechu nesmí být lesklý, to že stroj nemá rád a mate ho to. Je to překvapivé, ale i při řezání v oceli se mi několikrát stalo, že jsem jako výstup dostal podvozky, kde máte dojem, že ten laser zabloudil a vede řez úplně jinudy, než je na výkrese nebo něco, co na výkrese je, jen označí a nevyřízne nebo to zapomene zcela. Technici této firmy mi k tomu řekli, že problém je ve způsobu kreslení výchozího výkresu a poučili mě, jak to namalovat, a také záleží na tom, jakou prioritu jednotlivých řezů technik stroji nastaví. Ale zpátky k té fosforbronzi. Navrhl jsem, že ho přebrousím smirkovým papírem, ale z diskuze vyplynulo, že by ty rýhy po smirku mohly odklánět paprsek a nemuselo by to dopadnout dobře. Další možností byla nějaká chemická úprava, ale to mi moc nevonělo. Ve finále jsem plech donesl do sklenářství a tam mi ho velmi jemným pískem za pár desetikorun povrchově opracovali ke všeobecné spokojenosti. Je zajímavé, že na nerezí problém s lesklým povrchem údajně neexistuje.

3/ Co to je libovolně upravený

Jak jsem napsal výše, vyrábím podvozky na makety a s tím je spojeno také to, že se potýkáte s výkladem pravidel jednotlivých seriálů. Pravidla jsou obvykle nějak formulována, ale existuje k nim řada výkladů a dodatků typu „my jsme si to tak s klukama řekli „. O tom ale jako příchozí nemáte ani páru, a tak nutně dochází k neshodám. Bohatě jsem si to užil v seriálu maket u Tomáše Ťoka, také u Mickey Mouseho a jeho seriálu Š130RS a naposled u seriálu malých maket, který pořádají na Praze 7. Zde se problém točil ohledně výkladu pojmu planšeta. Řekli byste, že se jedná o tvrdý ocelový pružný plech, ale nakonec z toho vyjde, že planšeta je vlastně taky fosforbronzový plech, vždyť je taky tvrdý a pružný.

Podobně to je i zde, u kamionů. Jak jsem napsal dříve, pustil jsem se zvesela do kreslení podvozku s tím, že jsem dodržel základní tvary šasí a k nim a do nich jsem kreslil to, co jsem potřeboval. Příklad – originál šasí má držák vodítka jako samostatný díl, protože při světlosti cca 0,6 mm vepředu to jinak nejde. Kamion má ale vepředu světlost 3 mm a je to tedy zbytečné, takže jsem základní rám a držák vodítka nakreslil jako jeden díl, opatřený vložkou identického tvaru z fosforbronzu, osazené zesponu pro dorovnání výšky vodítka.

Takže jsem kreslil, až dokreslil a pak jsem úpravy předložil Martinu Nečkovi, který má, jak jsem si všiml, funkci strážce pravidel seriálu. A podle očekávání následovala série NE, NE, NE.

Abych to zkrátil – základní prvky šasi jsou NEDOTKNUTELNÉ, tedy ocelový rám, držák vodítka, bočnice a zadní držáky ložisek. Ony v pravidlech uvedené **libovolné úpravy se** týkají všeho ostatního, ale na tenhle základ šáhnout nejde.

Takže jsem sedl k počítači, hluboce se zamyslel, dílo jsem překreslil, dal vyřezat a přebrousit na magnetce. Výsledek stojí za to, je radost se na to dívat (inu, musím se pochválit, jinej to za mě neudělá, že).

